

Lausunto YSAO:n toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2025-2027

Kunnanhallitus 25.11.2024

388/02.02.00/2024

Valmistelija

hallintojohtaja Ulla Nikulainen, 040 4883 211, ulla.nikulainen@lapinlahti.fi

Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä on pyytänyt lausuntoa liitteenä olevasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2025–2027.

Kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmaa ohjaa yhtymävaltuuston 25.9.2024 hyväksymä strategia vuosille 2025–2029, jonka strategisia kehittämissuunnitelmia on päivitetty havaittujen muutostarpeiden näkökulmasta. Yhtymävaltuuston hyväksymän strategian mukaisesti kuntayhtymä panostaa merkittävästi seutukunnan elinvoimaisuuden tukemiseen, kansainvälisyyden lisäämiseen sekä osaajien saatavuudessa että uusien liiketoimintamahdollisuuksien luomisessa, vastuullisuuteen koko toiminnassa sekä edelläkävijyyteen palveluissa ja toimintatavoissa.

Vuoden 2025 talousarviossa kuntayhtymän toimintatuotoiksi arvioidaan yhteensä 22,6 milj. euroa ja toimintakuluiksi 22,0 milj. euroa. Kuntayhtymän toimintakateen arvioidaan olevan vuonna 2025 yhteensä 0,8 milj. euroa ja tilikauden alijäämä 0,42milj. euroa.

Kuntayhtymän toimintatuotoista lähes 85 % muodostuu valtionosuusrahoituksesta. Vuoden 2025 talousarvioennuste valtionosuusrahoitus päätöksen suuruudesta on laadittu perustuen valtion talousarvioesitykseen sekä kuntayhtymän sijoittumiseen ammatillisen koulutuksen rahoitusmittareissa. Ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoituksen ensikertaiset rahoitus päätökset vuodelle 2025 saadaan joulukuussa 2024. Talousarviossa on myös arvioitu toimintatuottoja ja toimintakustannuksia vuoden alussa käynnistävältä Ylä-Savon TE-alueelta, mutta sopimusneuvottelut asiasta ja volyymeista ovat vielä kesken.

Investointien kokonaismäärä talousarvioesityksessä on 1,2 milj. euroa, josta rakennusinvestointien osuus on 0,56 milj. euroa.

Rahoitusperusteita koskeva lakiesitys annetaan vuoden 2024 aikana. Rahoitusmallin uudistamisen vaikutuksia kuntayhtymän toimintaan ja talouteen vuodesta 2026 eteenpäin on hankala ennustaa. Koska esitetyt muutokset ovat toistaiseksi vain karkean tason kirjauksia, eikä laskelmia rahoitusjärjestelmän uudistuksen vaikutuksista kokonaisrahoitukseen ole olemassa, kuntayhtymän suunnitelmavuosien rahoituksen on arvioitu säilyvän vuoden 2025 tasolla. Vuoden 2025 toteutuvan rahoitusleikkauksen on arvioitu olevan Ylä-Savon koulutuskuntayhtymän osalta n. 1,3 miljoonaa euroa. Tämä leikkaus on tarkoitus kompensoida vuosien 2025 ja 2026 aikana siten, että tästä leikkauksesta aiheutuva alijäämä saadaan tasapainotettua vuoden 2027 loppuun mennessä.

On mahdollista, että kuntayhtymässä joudutaan valmistelemaan vuoden 2025 aikana talousarviomuutos, mikäli vuoden 2025 rahoitus päätös poikkeaa merkittävästi ennakoidusta ammatillisen koulutuksen määräraha leikkauksesta.

Lapinlahden kunta lausuu lausuntonaan seuraavaa:

Talousarviossa on hyvin huomioitu toimintaympäristön muutokset ja panostettu kansainvälisen rekrytoinnin kasvuun, mikä erittäin positiivista. Todetaan myös, että aktiivisen vuoropuhelun mahdollistava Yhessä-verkosto on lähtenyt hyvin käyntiin ja sen kautta tulevia signaaleja tulee hyödyntää entistä vahvemmin tulevan koulutustarjonnan suunnittelussa.

Vuonna 2025 ammatillisen koulutuksen rahoitukseen on tulossa merkittäviä muutoksia. Hallituksen linjausten mukaisesti ammatillisen koulutuksen rahoitusta vähennetään 100 miljoonalla eurolla vuodesta 2025 alkaen. Tämä leikkaus

kohdistuu erityisesti aikuisten, jo tutkinnon suorittaneiden koulutukseen, kuten ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin sekä ammatilliseen peruskoulutukseen. Sen sijaan perusopetuksen päättävien nuorten tai vailla ammatillista perustutkintoa olevien koulutukseen rahoitusleikkauksia ei kohdenneta. Nämä muutokset edellyttävät koulutuksen järjestäjiltä sopeutumista uusiin rahoitusehtoihin ja toiminnan painopisteiden tarkistamista erityisesti nuorten koulutuksen osalta.

Talous- ja toimintasuunnitelmassa mainitaan edelleen henkilöstön ja johdon tulospalkkiojärjestelmä. Kuluvan vuoden aikana on käyty läpi muutosneuvottelut ja jouduttu vähentämään henkilöstöä, mikä ei tue tulospalkitsemisen toteuttamista oikeudenmukaisena ratkaisuna tässä tilanteessa talousarvion ollessa lähtökohtaisesti alijäämäinen. Lapinlahden kunta suosittelee Ylä-Savon ammatillisen koulutuksen kuntayhtymää luopumaan tulospalkkioista kaikkien osalta.

Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää antaa lausuntonaan ylläolevan.
Päätös	